Region Stockholm

16

Svar på skrivelse från (L) (M) (KD) (C) (MP) om att stärka länken mellan närakuter och husläkarmottagningar

HSN 2020-0413

Hälso- och sjukvårdsnämnden
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Allmänmedicin
Josefine Johansson

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2020-10-02

HSN 2020-0413

Hälso- och
sjukvårdsnämnden

Svar på skrivelse från (L) (M) (KD) (C) (MP) om att stärka länken mellan närakuter och husläkarmottagningar

Ärendebeskrivning

I en skrivelse till hälso- och sjukvårdsnämnden föreslår den styrande majoriteten att regionen bör utreda om och i så fall hur närakuterna kan knytas närmare vårdcentralerna för att möjliggöra att patienterna i ännu högre grad kommer till rätt vårdnivå samt hur en tydlig struktur kan skapas för vården under jourtid på kvällar och helger.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande
Skrivelsen från (L) (M) (KD) (C) (MP)

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar följande:

Skrivelsen anses besvarad.

Förvaltningens motivering till förslaget

Bakgrund
Närakuterna är en ny vårdform inom Region Stockholm, flertalet har varit i drift sedan januari 2018. Våren 2020 fanns det tio närakuter i Stockholms län (exklusive Norrtälje).

Den styrande majoriteten beskriver i skrivelsen några av de positiva effekter som införandet av den nya närakutstrukturen har medfört och som belyses i den utvärdering av närakuterna som hälso- och sjukvårdsförvaltningen (HSF) har utfört 2019. Enligt skrivelsen bör den fortsatta utvecklingen vara att regionen bör utreda om och i så fall hur

närakuterna kan knytas närmare vårdcentralerna för att möjliggöra att patienterna i ännu högre grad kommer till rätt vårdnivå, samt skapa en tydlig struktur för vården under jourtid på kvällar och helger.

Överväganden
Regionens invånare ska få rätt vård med rätt kompetens på rätt plats och i rätt tid utifrån sina vårdbehov. LEON-principen (lägsta effektiva omhändertagandenivå) ska gälla.

Av skrivelsen framgår att tolkningen av resultatet från uppföljningsrapporten tyder på att en del patienter som skulle kunna få vård på vårdcentraler ändå hamnar på närakuterna. Förvaltningen bedömer att det finns patienter som söker vård på jourtid på grund av att de inte har kunnat erbjuds vård och behandling under ordinarie öppethållande tider. Förvaltningen vill dock framhålla att uppföljningsrapporten inte innehåller någon sådan analys eller slutsatser kring vilka patienter som hade kunnat tas omhand på husläkarmottagning respektive närakut.

Vidare framgår av skrivelsen ett behov av att skapa en tydlig struktur för vården under jourtid på kvällar och helger. Då den politiska inriktningen är att på sikt avveckla husläkarjourerna ser inte förvaltningen något ytterligare behov av att en analysera strukturen. Patienterna kommer då inte längre att ha flera alternativa vårdgivare för akuta sökorsaker som inte kräver sjukhusens resurser. En avveckling av husläkarjourerna kommer sannolikt att innebära att närakuterna i de kommuner och stadsdelar som idag har husläkarjourer får fler patientbesök under kvällar och helger än de har haft tidigare. Tidsplan för avveckling av husläkarjourer är inte fastställd, förvaltningen avser att presentera en mer detaljerad plan för avvecklingen samt en konsekvensanalys för beslut i november 2020.

De invånare som kontaktar 1177 via telefon får egenvårdsråd och/eller hänvisning i enlighet med det hänvisningsstöd som används i Regionen.

För att underlätta informationsöverföring vid övergångar mellan olika enheter, t.ex. mellan närakut och husläkarmottagning behövs system och rutiner för att ta del av patientjournal och remisser som upprättats av annan enhet så snart som möjligt i anslutning till patientkontakten. I dag så har de flesta husläkarmottagningar i Regionen samma journalsystem som närakuterna, vilket förenklar informationsöverföring.

En orsak till att invånare på eget initiativ vänder sig till en närakut kan vara att de inte känner till att husläkarmottagningar har akuttider under sitt öppethållande eller att de har erfarenhet av att deras husläkarmottagning är

svår att få kontakt med via telefon eller e-tjänster och inte har tillräcklig tillgång på akuttider. Det skulle också kunna vara så att invånarna upplever att närakuter och husläkarjourer är mer lättillgängliga eftersom de är öppna på kvällar och helger.

Återkoppling från vissa av närakuterna har bland annat berört att en del patienter med symtom som kan handläggas på en husläkarmottagning har haft kontakt med sin husläkarmottagning via telefon och blivit hänvisade till närakut då husläkarmottagningen har haft slut på akuta tider för dagen, men gjort bedömningen att patienten behöver träffa hälso- och sjukvårdspersonal samma dag.

Ett sätt att påverka tillgängligheten och tillgången till akuta och bokade tider på husläkarmottagningarna skulle kunna vara att införa någon form av kostnadsansvar för listade patienters besök på närakuter. Det skulle kunna bidraga till att husläkarmottagningarna får ökade incitament att tillgodose sina patienters behov av läkar- och sjuksköterskebesök vardagar dagtid. Förvaltningen ser behov av att titta på en möjlig utformning av en kostnadsansvarsmodell, så att det får ekonomiska implikationer i de fall tillgängligheten för oplanerade besök på husläkarmottagningarna är otillräcklig.

I närakuternas uppdragsbeskrivningar finns reglerat att de ska samverka lokalt med andra vårdgrannar, däribland husläkarmottagningar. Detta i syfte att främja samverkansformer och bidra till att patienterna omhändertas inom rätt vårdform. Följande regleras gällande lokal samverkan med husläkarmottagningar i närområdet:

Vårdgivaren ska i samarbetet med husläkarverksamheten utgå från gällande triageverktyg, och i enlighet med den ansvarsfördelning som anges i denna ska närakuten omhänderta patienter som hänvisas eller remitteras från husläkarmottagningarna. Av särskild vikt är det att tillämpningen av detta verktyg etableras och tillämpas i samarbetet med husläkarmottagningarna i kommunerna/stadsdelarna i närakutens närområde.

Vårdgivaren ska i normalfallet hänvisa och om så är möjligt, boka in tid på husläkarmottagning i de fall vårdsökande kan omhändertas på denna vårdnivå.

I husläkarmottagningarnas uppdragsbeskrivning framgår att de ska ha:

beredskap att ta emot patienter som är i behov av medicinskt motiverade besök för sjukvårdande insats samma dag som kontakt tas. Tider till läkare och sjuksköterska kan erbjudas genom bokade tider eller genom öppen mottagning.

Förvaltningen anser att grunderna för samverkan är tydliggjort i uppdragsbeskrivningarna för husläkarmottagningar och närakuter.

Patientflöden mellan husläkarmottagningar och närakuten i Norrtälje innefattas inte av detta svar då de har en egen förvaltning i Vårdbolaget TioHundra.

Björn Eriksson
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Anna Ingmanson
Avdelningschef

Beslutet ska skickas till
Akten

Godkänd av Björn Eriksson, 2020-10-02

Region Stockholm

Hälso- och sjukvårdsnämnden SKRIVELSE 2020-03-17

Liberalerna
Moderaterna
Kristdemokraterna
Centerpartiet
Miljöpartiet

Stärk länken mellan närakuter och husläkarmottagningar

För den som är i behov av akut vård ska ett snabbt och tryggt omhändertagande finnas tillgängligt så nära patienterna som möjligt. Närakuterna för barn och vuxna har på tre år etablerat sig väl i regionens sjukvårdsstruktur. De numera elva närakuterna har tillgång till röntgen och provtagning och möjlighet att gipsa frakturer. På kort tid har den nya vårdformen gett stora resultat och tagit emot många av de patienter som tidigare behövde åka till akutmottagningarna. Akut sjuka patienter som inte kräver akutsjukhusens resurser har fått en närmare och mer tillgänglig vård.

Uppföljningsrapporten visar att förväntningarna på den nya vårdformen har uppfyllts. Resultatet visar tydligt att närakuterna avlastar akutmottagningarna. Besöken på närakuterna har ökat och minskat på akutmottagningarna. Barn och vuxna har fått högre tillgänglighet till akut vård, med kortare väntetid och total vistelsetid. Vården för akut sjuka äldre har förbättrats genom direktinläggning på geriatriken. Under 2019 har dessutom patienter med svårare skador och sjukdomar ökat på närakuterna.

Samtidigt tyder resultatet från uppföljningsrapporten på att en del patienter som skulle kunna få vård på vårdcentralen ändå hamnar på närakuterna. En möjlig förklaring till det är att närakuterna upplevs mer lättillgängliga eftersom de till exempel är öppna på kvällar och helger.

Det är viktigt att patienter som kan tas om hand hos husläkarna inte väljer att söka vård på närakuterna. I den fortsatta utvecklingen bör Region Stockholm vidare analysera hur närakuterna kan fungera bättre ihop med primärvården och husläkarna. Den styrande majoriteten anser därmed att regionen bör utreda om och i så fall hur närakuterna kan knytas närmare vårdcentralerna för att möjliggöra att patienterna i ännu högre grad kommer till rätt vårdnivå, samt skapa en tydlig struktur för vården under jourtid på kvällar och helger.